

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Черкаський інститут пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції
«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ГАСІННЯ ПОЖЕЖ
ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»

11-12 квітня 2019 року

Черкаси – 2019

Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2019. – 302 с.

Програмний комітет:

- Садковий В. П.** – д-р наук з держ. упр., професор, ректор НУЦЗ України;
Тищенко О. М. – Заслужений працівник освіти України, канд. техн. наук, професор, в. о. начальника ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Кропивницький В. С. – канд. техн. наук, начальник УкрНДІЩЗ;
Гвоздь В. М. – канд. техн. наук, професор, начальник У ДСНС України у Черкаській області;
Рись Ю. Б. – начальник відділу освіти та науки Департаменту персоналу ДСНС України;
Неділько С. М. – д-р. техн. наук, професор, начальник Кіровоградської льотної академії НАУ;
Лісняк А. А. – канд. техн. наук, доцент, начальник кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт НУЦЗ України;
Ковалишин В. В. – д-р. техн. наук, професор, ЛДУ БЖД;
Лин А. С. – канд. техн. наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУ БЖД;
Поздєєв С. В. – д-р. техн. наук, професор, головний науковий співробітник ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Maria Raykova – Associated Professor, PhD, Габровський технічний університет, Республіка Болгарія;
Зураб Кутателадзе – професор, Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі, Грузія;
Рікардо Вівер – професор Академії пожежної безпеки, м. Арнем, Королівство Нідерланди;
В'ячеслав Іванов – член Ради директорів Відкритого університету Швейцарії «Академія управління бізнесом»;
Маковчик О. В. – канд. пед. наук, доцент, заступник директора ИПКиП Учреждения образования «Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка»;
Telak Oksana – PhD, Head of State and Safety Sciences Department. Faculty of Civil Safety Engineering The Main School of Fire Service, Warsaw, Poland;
Telak Jerzy – PhD, Prof., Head of Logistics Department, University of Social Sciences, Warsaw, Poland;
Радомяк Хенрік – д-р техн. наук Ченстоховський політехнічний університет, Республіка Польща;
Кнапінський Марцін – д-р техн. наук Ченстоховський політехнічний університет, Республіка Польща;
Тамошунене Рима – Professor, Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса, Литва;
Шин Мо Се – директор українського представництва компанії SAFEUS DRONE;
Mr. Attila Szabó – Lt. Colonel, head of institute, Disaster Management Research Institute, Management Training Center of Hungary;
Milan Kroflic – Регіональний менеджер з продажів компанії Weber-HYDRAULIK GMBH, Австрія;
Daniel Gjorgjievski – Desk officer for NATO cooperation, Crisis Management Center, Республіка Македонія.
- Організаційний комітет:**
Маладіка І. Г. – канд. техн. наук, доцент, начальник факультету оперативно-рятувальних сил ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (**голова організаційного комітету конференції**);
Нуязін В. М. – канд. техн. наук, начальник кафедри фізико-хімічних основ розвитку та гасіння пожеж ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (**відповідальний секретар конференції**);
Покалюк В. М. – канд. пед. наук, заступник начальника факультету – начальник кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Биченко А. О. – канд. техн. наук, доцент, начальник кафедри техніки та засобів цивільного захисту ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Архипенко В. О. – канд. пед. наук, начальник кафедри спеціальної та фізичної підготовки ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Чорномаз І. К. – канд. техн. наук, заступник начальника кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Григор'ян М. Б. – канд. техн. наук, доцент кафедри техніки та засобів цивільного захисту ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Шаріпова Д. С. – канд. психол. наук, доцент кафедри спеціальної та фізичної підготовки ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України;
Майборода А. О. – канд. пед. наук, доцент кафедри фізико-хімічних основ розвитку та гасіння пожеж ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (**секретар конференції**).

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету оперативно-рятувальних сил
ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(**протокол № 8 від 13 березня 2019 р.**)

Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі комісією з питань роботи
із службовою інформацією в ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(**протокол № 3 від 07.03.2019 р.**)

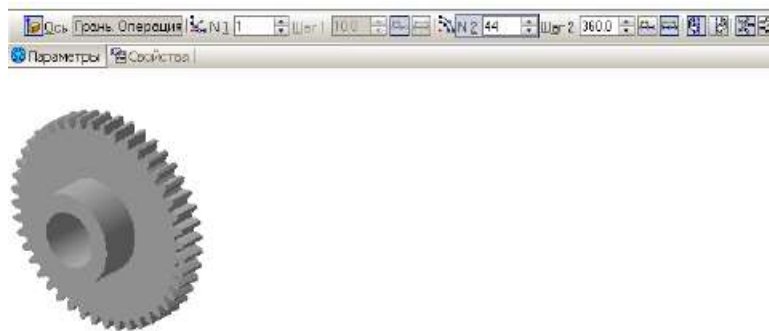

Рисунок 8 – Проміжна модель зубчастого колеса

З наведеного прикладу видно, що сучасний курсант повинен: мати представлення про об'єкт проектування, добре орієнтуватися у геометричному моделюванні та у відповідному програмному забезпеченні систем автоматизованого проектування.

В результаті застосування систем КОМПАС 3D і APM WinMachine в навчальному процесі на кафедрі безпеки об'єктів будівництва та охорони праці у курсантів та студентів при виконанні курсового проекту з дисципліни «Деталі машин» підвищується їх інтерес до матеріалу, формується і поглиблюється теоретичні знання, що сприяє результативнішому учбовому процесу. Отримані знання по створенню тривимірних об'ємних моделей складної форми при виконанні завдань з інженерної графіки реалізуються у подальшому учбовому процесі і творчій діяльності.

Володіння курсантами засобами САПР, вміння виконувати креслення, обов'язково з елементами конструювання – необхідна умова для успішного вивчення спеціальних дисциплін кафедри, формування творчого мислення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скидан І.А. Проблеми викладання графічних дисциплін / І.А. Скидан // Современные проблемы геометрического моделирования. – Х.: ХДУХТ, 2007. – С. 53–58.
2. Ковальчук С.С., Мазурець О.В., Смолій О.Ю. Програмна реалізація об'єктно-орієнтованого редактора цифрових креслень деталей машин // Міжнародний науково-технічний журнал «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах» – Хмельницький, 2009. – №1 (33). – С.148–152.

*О. О. Фесенко, канд. техн. наук, доцент,
Одеська національна академія харчових технологій*

НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ РЕСТОРАННО-ГОТЕЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПРАВИЛАМ ТЕХНІЧНОЇ І ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Різноманітність ресторанно-готельних закладів, їх розповсюдженість, запровадження широкого спектру послуг на базі нових технологій і використання сучасної техніки допомагає зацікавити відвідувачів та

клієнтів і залишатись достатньо довгий час на ринку сфери обслуговування. Така світова практика притаманна і Україні.

Керівники та фахівці цього бізнесу майже усі мають відповідну освіту та кваліфікацію, яку вони отримали у вітчизняних закладах вищої освіти або закордонних навчальних закладах. Усі вони знають нормативно-законодавчі акти України у сфері своєї діяльності [1, 2, 3, 4] і керуються ними у своїй роботі.

Але залишається ще ряд працівників, це переважно обслуговуючий персонал (офіціанти, прибиральники, посудомийники, покоївки тощо), які виконують свою роботу без відповідної фахової підготовки. Часто їх освіта залишається на базі середньої школи і тому їм бракує знань з техніки безпеки, пожежної безпеки, надання домедичної допомоги, основ психології при спілкуванні. Покладатись лише на отримання ними відповідної середньої або вищої спеціальної освіти не варто, тому що враховуються фактори часу та вартості навчання, а також те, що деяким некваліфікованим професіям не навчають.

Тому насамперед фахівці і керівники таких закладів повинні бути вчителями і наставниками своїх підлеглих. Вони повинні обрати такі методи навчання для викладання необхідних знань, щоб персонал ресторанно-готельного бізнесу, який навчається, зміг оволодіти необхідними знаннями і закріпити на практиці навички та уміння.

Як відомо, методи навчання можуть бути словесними, наочними та практичними [5]. Серед них треба обрати найбільш дієві для таких випадків.

Серед словесних методів насамперед краще обирати пояснення, яке розкриває сутність певного процесу чи явища. Цей метод спирається на попередній досвід тих, хто навчається. Для групи можна обрати публічну лекцію, яка розкриє сутність явищ, понять і процесів, що пов'язані логічно між собою. Є ще такий метод як інструктаж, який розкриває норми поведінки, особливості застосування технічних засобів і дотримання правил техніки безпеки і пожежної безпеки під час виконання роботи. Це одночасно усне пояснення положень відповідних нормативних документів і вибіркова перевірка засвоєних знань і навичок в обсязі викладеного матеріалу. Перевірка може проходити через опитування або тестування. Інструктаж є обов'язковою процедурою під час прийому на роботу та під час всього періоду роботи. І тут треба звернути увагу на якість проведення інструктажів – не формальне виконання вимог нормативних документів з охорони праці і техніки безпеки, а відповідальний підхід до проведення інструктажів з обох сторін. Так само це відноситься і до інструкцій з охорони праці і пожежної безпеки, які є, але більшість працівників не знайомі з їх змістом.

Із наочних методів можна обрати демонстрацію слайдів, відеофільмів на відповідну тематику, ілюстрації – схеми, графіки, плакати, знаки безпеки – із поясненнями де і як їх треба використовувати.

Практичні методи навчання - це завершення процесу навчання. Вони спрямовані на закріплення вивченого матеріалу, завдяки їм остаточно можна заформувати ті навички і уміння, якими повинен володіти

допоміжний персонал закладів ресторанно-готельного бізнесу. Сьогодні традиційні форми передачі знань не є негативними, але мають звужений діапазон застосування через швидкоплинність змін у сучасному світі і відхід у минуле багатьох знань. Серед переліку існуючих практичних методів у цьому випадку доцільно зупинитись на вико навчальних вправ, а точніше тренінгів, який є ефективною формою опанування знань та інструментом для формування умінь і навичок. Це форма розширення досвіду, яка поєднує спілкування і процес пізнання себе та інших.

На відміну від традиційних форм навчання, які переважно орієнтовані на пошук правильної відповіді під час тренінгу спочатку ставляться питання, а потім відбувається пошук при якому людина, яка навчається, повинна проявити увесь свій потенціал, рівень та обсяг своїх компетентностей, самостійність, здатність приймати рішення, взаємодію з партнерами та колегами. Мета тренінгів для персоналу ресторанно-готельних закладів може бути в інформуванні та набутті нових професійних навичок та умінь, опанування нових технологій у професійній сфері, зменшення небажаних проявів поведінки, стилю неефективного спілкування, особливостей реагування тощо, пошук ефективних шляхів рішення поставлених проблем завдяки залученню до тренінгової роботи різних спеціалістів, які впливають на розв'язання цих проблем.

Через територіальну розгалуженість ресторанно-готельних об'єктів найкращий спосіб організації проведення тренінгів - формат зустрічей онлайн за допомогою Інтернету, тобто вебінар, що одночасно залучить до навчання більшу кількість обслуговуючого персоналу.

Обираючи той чи інший метод і засіб навчання керівники і фахівці ресторанно-готельних закладів не тільки навчають своїх підлеглих, а так само навчаються і самі, тому що цей бізнес повсякчас вимагає інновацій. Таким чином впроваджується на практиці концепція безперервного навчання або навчання протягом всього життя. Таке навчання сприяє становленню усіх членів трудового колективу і перетворює будь-яке суспільство в конкурентно-здатне і динамічне. Це новий, доведений цивілізованими країнами підхід до удосконалення знань та навичок колективу або суспільства у житті та праці. Навчений і освічене населення більш здібний до економічної та соціальної переорієнтації, освічені працівники є свідомими громадянами та працівниками, які сумлінно виконують свої обов'язки у суспільстві та на робочих місцях, дотримуючись вимог охорони праці та правил безпеки виробництва і пожежної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. ДБН В.2.2-20:2008 Будинки і споруди. Готелі. Режим доступу <http://dbn.at.ua/>.
2. ДБН В.2.2-25:2009 Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства). Режим доступу <http://dbn.at.ua/>.
3. НАПБ А.01.001-2014. Правила пожежної безпеки в Україні. Режим доступу/ <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. НПАОП 55.0-1.02-96. Правила охорони праці для закладів громадського харчування. Режим доступу/ <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. - К., «Освіта України», «КНТ», 2008. - 528 с.

<i>З. М. Сахарова</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ХАРЧОВІЙ ГАЛУЗІ.....	265
<i>В. О. Сук, В. Г. Дагіль</i> ПРОЕКТУВАННЯ ЗУБЧАТИХ ПЕРЕДАЧ НА ОСНОВІ ТРИВИМІРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У СИСТЕМІ КОМПАС-3D І АРМ WinMachine	267
<i>О. О. Фесенко</i> НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ РЕСТОРАННО-ГОТЕЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПРАВИЛАМ ТЕХНІЧНОЇ І ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	271
<i>М. Г. Хлівний, А. В. Швиденко, Д. С. Шаріпова, Черський В. О.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО КУЛЬТУРУ ЗДОРОВ'Я ІНДИВІДА.....	274
<i>А. С. Чубіна</i> РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ	275
<i>Т. Д. Чубіна</i> ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ПОДВІЙНОГО ДИПЛОМУ ЯК МЕХАНІЗМУ РОЗБУДОВИ ЯКІСНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ	277
<i>Л. В. Маладика, М. Г. Шкарабура</i> ТЕОРЕТИКО - МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО ЗВО ДСНС УКРАЇНИ ...	279
<i>Л. В. Маладика, О. І. Романюк</i> ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ.....	280
<i>Gjorgjievski Daniel, Diaduishenko Oleksandr, Makarenko Alina</i> DEVELOPMENT OF OPERATIONAL DATA PROCESSING MODEL BY THE FIRE FACTOR	282
<i>V. S. Chuban, O. Yu. Krichker</i> THE ROLE OF THE ECONOMIC-MATHEMATICAL ANALYSIS IN THE RESEARCH OF INDICATORS IN THE CIVIL PROTECTION SPHERE: THEORETICAL ASPECT	284
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	287